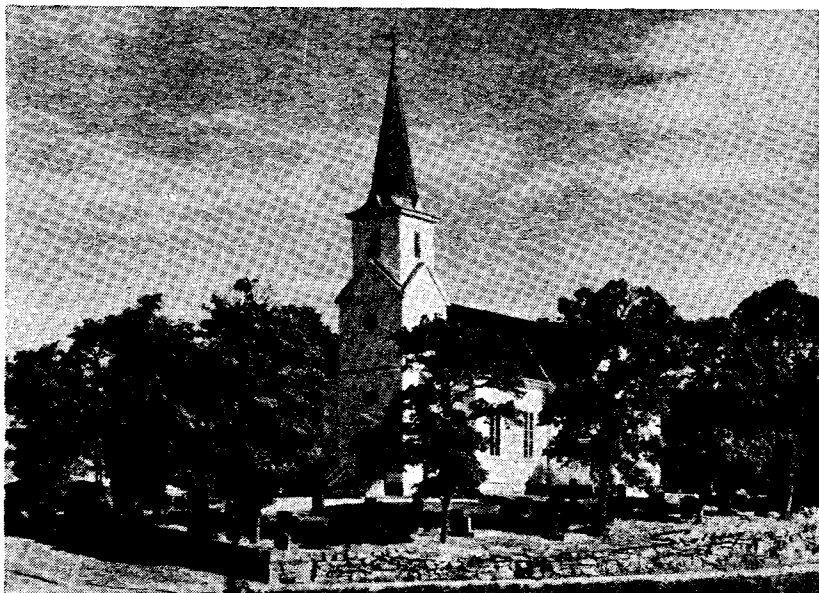

Varteig Menighetsblad

3. årg. nr. 10

Desember 1975 — Januar 1976

4. årg. nr. 1

Englesangen - Fred på jorden

Når vi nå atter skal feire jul og høre englesangen: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden i mennesker Guds velbehag», da er det som en synes at verden er for uverdigg til å feire denne strålende kirkens og hjemmets fest, hvis hovedtema er «fred på jorden».

Hvor blir det av freden? — Ingen skulle i vår tid være i tvil om hva juleevangeliet maner vår slekt til — det som Paulus en gang sier slik: «Hold fred med hverandre, så skal kjærlighetens og fredens Gud være med eder».

Å, — måtte denne tonen i julebudskapet: «fred på jorden», lyde utover vår arme jord med manende, men også forjettende klang. — Det var et lys som ble tent i en ond og mørk verden. Det skulle ha lyst lenge nå. Men i blant synes vi at det aldri har vært så mørkt eller at menneskene har vært så onde mot hverandre. Under oppgjøret av gammel og ny urett har ondskapen vært forferdeligere enn vi trodde den noensinne kunne bli mer i verden.

Hva er det som gjør at det så lett blir

Forts. s. 3

HIMMEL-BROEN

Av biskop Per Lønning

I senere år har vi fått endel nye julesanger og viser. De fleste er tynne i innholdet og har vanskelig for å komme til sak. Skjønt neppe verre enn gamle travere som «På låven sitter nissen med sin julegrøt» og «Skjære, skjære havre».

En av de nye sangene har imidlertid gang på gang fått meg til å stanse. Mon den ikke graver et godt stykke dypere enn det sånn med en gang høres ut til? Jeg tenker på Alf Prøysens «Julekveldsvisen». Her synger han om julestjernen:

Hu er så snill den stjerna,
hu blunke, kan du sjå?
— og nå skal je fortelja
og du skal høre på.
Den fyste gong hu skinte
så laga hu ei bru
i milla seg og himmel'n og
ei krybbe og ei ku.

Her rører dikteren på en enkel og betagende måte ved hovedsaken: broen, broen mellom jord og himmel. Julen bygger bro, julen skaper forbindelse mellom to verdener som tidligere var skilt fra hverandre. Stjernestrålene og englesangen over Betlehems-markene forkynder at nå — og fra nå av — er himmelen å få tak i her nede på jorden. Strålene og sangen fortetter seg omkring krybben. Barnet i strå og kluter er det som forener og som binder det adskilte sammen. Guds himmel er ikke lenger fjern. Guds Sønn kommer som Menneskesønn — dermed er vi forenet med den Høyeste. Dersom vi går med på å være det;

Gud tvinger ikke fellesskap inn på noen.

Himmelbroen — ser du den ikke likesom for øyet? Over en avgrunnskløft av synd, svik, sorg, skuffelse — skapt av mennesker som ønsket å holde Gud fra livet — er det plutselig slått bro. Vi er ikke utestengt allikevel, vi er ikke overlatt til oss selv og vår egen kranke skjebne. Et underlig navn setter en av profetene på ham som Guds kvinner og menn ventet gjennom århundrer: Immanuel, betydning «Med-oss-er-Gud» (Es. 7, 14). Hvis Gud er med oss, da eksisterer ikke avgrunnskløften mer. Da er Han og vi på samme side. Det eneste det spørs om er dette: godtar vi broforbindelsen, våger vi gjøre bruk av den, hylle kongen som kommer til oss, gi oss ut på brobanen sammen med ham?

Den er ikke dum den uhøytidelige julekveldsvisa.

Ja det var fyste gongen
som julestjerna brann,
men sea har a brønni
i alle verdens land,
og såmmå å som hende
er stjerna like stor
— du ser a over taket
der a Jordmor-Matja bor.

Det siste må være et uttrykk nettopp for nærheten: her i vårt aller mest dagligdagse grannelag får vi øye på bro-festet når vi bare speider etter «stjernen». I krybbe-nderet er Gud kommet oss så nær så nær. Til alle tider. På alle steder. Gledelig jul — tillykke med himmelbroen!

Forts. fra s. 1

ufred og splid? — Jo, det er fordi alle vil ha en innflytelsesrik plass — det gjelder enkeltpersoner så vel som samfunnsskinner og nasjoner. Alle tenker vi på å hevde vår egen ære, og vi kamouflerer dette med mange vakre navn og har skapt oss en avgud som vi dyrker under betegnelsen: vår æresfølelse. På denne avguds alter ofrer vi som enkeltmenneske vår hjertefred, som klasse og stand vår nestekjærlighet, og som folk våre medmenneskers liv på slagmarkene. — Botemidlet mot all vår tids elendighet finner vi i Ham som kom til vår jord og ble fattig for at vi skulle bli rike. Og ønsker vi ikke å være Guds barn i det daglige liv, har vi ingen rett til å feire

I og ingen forståelse av kjærlighetens og fredens glade bulskap, tross alle strålende juletrær, all overdådig julepynt og — mat og alle bugnende gavebord. For det er nettopp vår, ja tidens ulykke at julen kun blir en kjærkommen anledning til fritid, rikelig mat og enda mer drikke, uten noe dypere innhold. En feirer hedensk midtvinterfest i stedet for kristen jul.

Lytt til budskapet om Guds fred på jorden og tro på det tross tidens mørke. Vær forvisset om at «Gud er Gud om alle land lå øde, Gud er Gud om alle mann var døde». Og stol på at Guds kjærlighet, åpenbaret i Jesus, er livets og tilværets innerste makt, tross alt som taler i mot. «Kristendom er i en sum fredens evangelium.»

Hva er det for en fred englesangen bærer bud om, kristendommen forkynner? — Det er ikke «vepnet» fred som kan bestå mellom folk og folk, mellom menneske og menneske, den som skal holde krigen og ufreden borte, men som i virkeligheten bare er en fred mellom slagene, ja, ikke engang det. Bak denne «fred» lurer alltid utryggheten, mistroen, frykten. — Guds fred, det er hva hver og en av oss innerst inne trenger. Det er også veien til fred mellom mennesker innbyrdes og mellom folkene.

Det er igjen jul. — Fra slottet til den laveste hytte er festen blitt forberedt. I de rike hjem skulle intet spares av luksus og kostbare gaver for i det ytre å gjøre den til en «lysfest». Og selv i de fattigste hjem, den laveste hytte er det mulige gjort. Gulvet skurt hvitere, det lille gardin for de lave vinduer er renvasket, og på bordet en grankvist og to små lys. Ja, om det så er i stall og fjøs er det blitt en smule ekstra forpleining til høytiden ringes inn.

I sannhet, julhøytiden forberedes med meget strev. En ofrer ofte halve natten for at intet skal bli forsømt og ugjort. — Men englesangen — blir ikke den ofte glemt for all denne ytre forberedelsen? — Hvordan forbereder vi vårt «indre», vår sjel, slik at den blir ren og åpen til å ta imot den egentlige «julegaven»?

Kanskje vi lytter mer til alle falske toner enn til englesangen i sinnet. Kanskje . . .? Vi må lytte, om vi skal kunne høre, og vi må være meget stille, om vi skal kunne oppfatte de skjønne, edle, så svakt vibrerende toner fra en annen verden. Kan vi bare verne om stillheten og lydhørheten i vårt sinn, vil vi kanskje også få høre englesang i høytidsnatten. — Å, hvordan ville ikke julen bli om det norske folk ofret litt også for rett å kunne ta imot Jesus. Da ville det bli en ekte og ren jul, ikke bare i det ytre.

J.T.

Minne fra Etiopia av heimesekretær Steinar Hunnestad

Juledagsmøte

MED PUST FRA HIMMELEN

Det er første juledags morgen. Gidolelandskapet ligger som et drømmeland for dine øyne. Morgendisken i lavlandet er lettet, sjøene blinker i blått — og fjellene reiser en verdig ramme om dette sjeldne, varierte landskap. Luften er klar og litt kjølig — som en augustdag i Valdres.

Etter stiene kommer vandringsmenn og vandringskvinner. Noen går alene. Andre i flokker. Kvinnene har barna med. Noen har et barn i hver hånd og et på ryggen. Jeg vet det: Mange har hatt lang vei. Ikke få har startet ved grålysningen kl. 5 om morgenen for å rekke fram til møtet i den nye Gidolekirken kl. 10 om formiddagen.

Flokk etter flokk trekker ned på kirke-
tomten. De fleste er vakkert kledd i hvit-
bleket helgedagsutstyr. Ingen ville jeg ha
skammet meg ved å ta med i hovedstadens
domkirke.

Benkene i ny-kirken fylles litt etter litt. Mot møtetid er den fullsatt. Eldstebrødrene går langs benkeradene. Folk flytter tettere sammen og viser hensyn. Barn sitter på golvet i korridoren. Gangen fylles. Mange står utenfor. På plattformen er det heller ikke mer plass igjen. Stemningen i kirken var lett å registrere. Mange kjempende kristne var kommet lang vei med bønn om lys og hjelp i sitt hjerte. Forventningen stod å lese i de åpne blikk og vakre ansikt.

Sangen bruste fra den store forsamlingen. Ordene forstod jeg ikke. Kanskje virket sangen noe tung med en dyp og kampfull klang. Likevel slo det lyse, opploftende og seirende igjennom — lovsangen.

Møtet ble ledet av en tidligere evangelist, nå bibelskolelærer og leder mellom de kristne. Fast og varsomt ledet han møtet. Naturlig og enkelt henvendte han seg både til gjester og forsamling.

Underlig var det å tale til denne forsamling. De hundrevis av forventningsfulle øyepar følger deg fra setning til setning. Som mektig ekko lød budskapet videre ved tolkene — til amharisk, til gidolinja. Før setningen er sluttet, tar tolkene budskapet ut av din munn og bringer det videre.

Åpent var det å tale. Åpent og lett var det også å tolke, ble det sagt. Ordet fra himmelen kom med et pust til vandringsmenn og pilgrimer, som ofte vandrer steinete stier og langs tornekratt i farefullt landskap.

Forsamlingen har tid i Gilole. Ingen rastløse bevegelser, ingen oppmerksomhet mot klokkeskiver, ingen kontroll av hvor mange minutter talen strekker seg. I katedralstillhet åpner de sitt hjerte og sinn for budskapet fra det høye. Juleevan-

geliets budskap er adressert til alle, til alle tider, i alle stammer, i alle land.

Guds Sønn har i kjærlighet steget ned til vår armod, i vår synd, i vårt ansvar, i vår nød — og revet oss ut av evig skyld og syndens makt. Fri og frelst er alle som takker og tar imot. Evangeliet er Guds frihetsbrev til hver enkelt som hører!

Første møtet varte vel to timer. Så ble nattverdsmøtet kunngjort. Alle ble bedt om å gå ut — og de nattverdsberettigede kristne ble så bedt om å komme inn igjen. Noen ble sittende i småflokker ute på grasbakken. Kanskje var det nyomvendte kristne som enda ikke hadde mottatt opplæring og dåp.

Før nattverdhandlingen tok til, gikk eldstebrødrene langs rekkene. Øynene gled langs hver benk. Et par personer ble hviskende samtalt med. Og de forlot salen. Kanskje hadde de enda ikke nattverdrett. Tilsammen talte nattverdforsamlingen 274.

Atter lød sangen om Jesus. Atter lød nattverdordene. Atter lød innbydelsen til fattige syndere. Atter lød budskapet om Lammets blod og forsoning. Atter bøyde de mange hoder seg i stille, inderlig bønn om et nytt møte med den levende Frelser.

Så lød det på deres eget stammespråk etter hvert som brødet og vinen ble sendt fra mann til mann fra kvinne til kvinne: Dette er Jesu legeme. Dette er Jesu blod. Samfunnet med disse enkle kristne, stillheten og den dirrende glede skapte tankene: Så nær himmelen har du visst aldri vært!

Etter nattverdhandlingen spurte møtelederen om noen hadde vitnesbyrd om Jesus. Raskt dannet det seg en stor kø opp mot talerstolen. Straks var det klart at alle

ikke kunne få ordet. Da ville møtet vare i mange, mange timer.

Noen fikk vink om å trekke seg. Det var nok slike som stadig hadde høve til å vitne. Andre ble trukket fram. Blant dem var en kvinne fra en avsides grend hvor vekkelsen, motstanden og kampen var hard. Hun var ikke mellom de vakreste kledde. Men rolig og verdig så hun fra plattformen nedover forsamlingen.

— Trollmannen har truet meg på livet, sa hun. Naboen mine som ikke tror, har truet meg. Mannen min som ennå er borte fra Jesus, er enig med dem som truer. Et av våre barn har vært sykt. Da sier de som ikke tror: Nå hevner Satan seg fordi du ikke vil forlate Jesus-læren.

Her avbrøt møtelederen henne. Hendt til forsamlingen sa han: Det er sant det denne kvinne forteller. Det har hendt hun har løpt fra heimplassen sin og hit til stasjonen for å be om forbønn i sin ensomme kamp for sin tro. Vi må huske henne i forbønn.

Med enkle ord fortsatte hun vitnesbyrdet sitt. Rolig løftet hun sin ene hånd.

— Men Jesus har seiret i mitt hjerte! Han må og få seire i min heim, i min bygd!

Flere måneder senere fikk jeg brev fra hennes åndsvenn og venn i kampen, misjonæren. Han skrev: «Vekkelsen og motstanden fortsetter, men nå bekjenner alle voksne i Zeisi Jesus.»

Bestemt, hjelpsom, vennlig

er egenskaper vår sykepleiersjef, Gunhild Nilsen Småberg, fortjener å smykkes med. Egenskapene er nevnt i alfabetisk orden uten at det dermed er sagt noe om begrepene rangorden. — **Vennlig** og **hjelpsom** må nødvendigvis den gamle, ensomme, syke med lys, liv og varme. Og for at det skal skje, må også en viss fasthet, **bestemthet** få gjøre seg gjeldende, om problemer man står overfor, skal kunne takles på beste måte.

Søster Gunhild er som nevnt sykepl.sjef og utøvende sykepleier samt administrerer hjemmehjelpen i Varteig. Hennes gjerning gjelder da også personer tilhørende frikirkelige menigheter. Hun er altså ikke menighetssøster, ansatt av Varteig menighetsråd, men i kommunal regi ved Varteig sosialstyre.

Underskrevne har i sin gjerning gjentatte ganger merket hennes fine «spor» og ønsket et lite intervju med henne i vårt menighetsblad.

Når kom du til Varteig s. Gunhild?

«I august 1973, og tok til i min stilling her 1. oktober 1973.» — Så er vi, s.søster og fung. sokneprest, akkurat jevngamle i vår tjeneste her.

S. Gunhild forteller: «Jeg er født i Tysvær kommune, 3 mils veg fra Haugesund, fikk min utdanning ved Rogaland sykehus, Stavanger. Ferdig der i 1951, og hadde mitt pliktår ved psykiatrisk sykehus i Sandnes, Rogaland. Videre var jeg i 4 år ved Drammen sykehus. Så gikk turen nordover til Troms fylke, hvor jeg var oversykepleier i 10 år ved en sykestue i Nordreisa. Og så sydover igjen til Malvik, vel 2 mil fra Trondheim, hvor jeg i 7 år var oversykepleier ved Betania sykehjem, drevet av Alliansemisjon (norsk samisk misjon), som v/sykestuen i Nordreisa.»

Så kom du da fra Trøndelag til Varteig?

«Ja, nettopp.» — **Og du trives her?** —

Svaret er overbevisende bekræftende med et nikk og lykkelig smil, så jeg hadde bare å tilføye: **Ja, det skulle bare mangle, her i en vakker bygd med mann og nytt, praktisk hjem.** —

Men med tjenesten, gleder, eventuelt skuffelser v/selve arbeidet her?

«Ingen skuffelser. I mange år hadde jeg min gjerning i sykehus og sykehjem. Jeg synes nå det er festlig å være i arbeid utenfor institusjoner. Det er inspirerende og givende.»

Bortsett fra gjerningen på ditt kontor i Kommunehuset med kontroller av ymse slag, rapporter og statistikk — vil det nok bli atskillig mye farting omkring i bygda vår?

«Ja, foruten noen faste å se til, og de som har hjemmehjelp, vil det jo forekomme tilfeller av øyeblikkelig hjelp, innleggelse i sykehus samt skaffe medisiner til enkelte.»

Noe som ligger ditt hjerte særlig nær?

«Det som i særlig grad gjelder de sosiale forhold. Å kunne få hjelpe mennesker som av en eller annen grunn har store vansker

med å kunne greie seg selv. Å gjøre det mulig for disse med forskjellige hjelpetiltak å kunne få bo i sine hjem lengst mulig.»

Ditt syn på det totale menneske?

«Jo, jeg ser det som en meget viktig oppgave å kunne få yte hjelp til det hele menneske, individuelt og i familiesammenheng, både legemlig og sjelelig.»

Så ønsker vi deg, søster Gunhild, lykke til fortsatt signingsrik gjerning i vår bygd, og takker for praten vårt menighetsblad fikk med deg.

T.T.

4. søndag i advent.

Johs. 5, 31—40.

HØR VITNESBYRDET OM *Jesus*

Hør de mange og samstemmige vitnesbyrd om vår frelser. Det var søkende mennesker Jesus talte til. De ville ha evig liv. Derfor sendte de bud til Johannes og derfor ransaket de skriftenene. Det viser at de ikke var likegyldige. Hvorfor fant de da ikke fram? De var ikke av sannheten, og derfor hørte de i virkeligheten ikke Jesu røst. De ville ikke omvende seg, og derfor lå det et dekke over deres hjerter når de hørte eller leste ordet fra Gud. Det går an å stå sannheten imot og forherde seg så en ikke hører og ikke forstår som profeten Esaias sier.

Også i dag er det mange søkende mennesker i blant oss, ikke minst blant de unge. Til dem vil vi rope ut. Hør de mange vitnesbyrdene om Jesus. Lytt til dem du som er av sannheten, og følg Åndens røst når Han taler til

ditt hjerte. Både Jesu ord og gjerninger vitner om at han er Guds sønn, verdens frelser. Kirkens vitnesbyrd opp gjennom tidene burde også virke overbevisende, likeså de mange vitnesbyrd fra troende mennesker rundt om oss også i dag. I dag om du hører hans røst, da forherd ikke ditt hjerte. Når vi i tro bøyer oss for de overveldende samstemmige vitnesbyrd om at Jesus er frelseren, av Gud sendt til vår og verdens frelse, da ringer det sammen til jul.

Birger Ingolfstad

Mot Jul

Når det nå nærmer seg jul igjen, skulle jeg ønske at vi i år virkelig måtte få øynene opp for det underet som skjedde i Betlehem julenatten. At vi ikke bare måtte se det lille Jesusbarnet i krybben, men få visshet i hjertet om at i dette lille barnet ligger hele Guds frelsesplan for verden. At vi ved å tro på ham, kan arve evig liv.

Videre ønsker jeg at vi med alle våre juleforberedelser måtte makte å danne en ramme som fremhever julens virkelige innhold, Jesus Kristus, frelseren, og ikke bare skape en glitrende ramme uten innhold.

Husmor.

GUDSTJENESTER

Søndag 21. des., 4. s. i advent:

Høgheim bedehus kl. 11: Gudstjenestlig møte v/Torset.

Onslag 24. des., Julaften:

Varteig kirke kl. 16.00: Familiegudstj.
Offer til Israelsmisjon.

1. juledag:

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste.
Menighetskoret deltar. Offer til N.M.S.
Musikk av skolekorpsmedlemmer.

2. juledag:

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste
v/Torset. Nattverd.

Søndag 28. des., søndag etter jul:

Betel kl. 11: Gudstjenestlig møte v/Torset.

Nyårsaftnen:

Varteig kirke kl. 17.30: Nattverdsgudstjeneste v/Torset.

Torsdag 1. jan. 1976, Nyårsdag:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse v/Torset.

Søndag 4. jan., Kr. Åpenb.s.:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse v/Torset.

Søndag 11. jan., 1. s. e. Kr. Åpenb.s.:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse v/Torset,
nattverd. Kl. 9.30: søndagsskole.

Søndag 18. jan., 2. s. e. Kr. Åpenb.s.:

Høgheim bedehus kl. 11: Gudstjenestlig
møte v/Torset.

Søndag 25. jan., 3. s. e. Kr. Åpenb.s.:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse v/Torset,
årets konfirmanter framstilles i kirken og
får sine testamenter. Offer til Østfold
krets av N. Kr. Ungd.forb.
Kl. 9.30: søndagsskole.

Søndag 1. feb., 4. s. e. Kr. Åpenb.s.:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse v/Torset,
nattverd.

Konfirmantinnskrivning i Varteig kirke
lørdag 17/1 kl. 10.15.

Menighetsrådet og andre som har med
vårt menighetsblad å gjøre, ønsker dets
lesere velsignet julehøytid og godt, rikt
nytt år.

VARTEIG MENIGHETSBLAD

Utgis av Varteig menighetsråd
ved en redaksjonskomite.

Utkommer med 10 nummer i året

Trykt i Centraltrykkeriet, Sarpsborg